

NORMATIVA INTERNA DE CENTRO PARA A ELABORACIÓN DO TRABALLO FIN DE GRAO EN DEREITO E EN RELACIÓNS LABORAIS E RECURSOS HUMANOS

(Coas modificacións aprobadas nas Comisións de Calidade do 26 de marzo, 24 novembro de 2015 e 17 de febreiro de 2016, e nas Xuntas de Facultade de 9 de abril, 7 de outubro, 1 decembro de 2015 e 18 de febreiro de 2016)

PREÁMBULO

O Real Decreto 1393/2007, de 29 de outubro, polo que se establece a ordenación das ensinanzas universitarias oficiais, modificado polo Real Decreto 861/2010, do 2 de xullo, dispón nas Directrices para o deseño de títulos de Graduado (art. 12) que estas concluirán coa elaboración e defensa dun Traballo de Fin de Grado (en diante, TFG) orientado á avaliación de competencias asociadas ao Título.

Pola súa banda, as Directrices Propias da Universidade de Vigo sobre a estrutura e organización académica dos plans de estudos de grao (aprobadas en Consello de Goberno de 5 de marzo de 2008) recollen no punto 3, referente á “Estrutura Xeral dos Plans de Estudo de Grao”, que o TFG será obrigatorio e ofertado no sétimo ou octavo dependendo da titulación cuadrimestre cun valor académico que oscilará entre os seis e os trinta créditos ECTS. Asimesmo, a Universidade, no seu Consello de Goberno de 17 de xullo de 2015, aprobou o Regulamento para a realización do Traballo de Fin de Grao.

Atendendo ás normas de estudos de Grao, as Memorias dos Títulos de Grao en Dereito e de Relacións Laborais e Recursos Humanos, avaliada positivamente pola ANECA, inclúen a elaboración e exposición do referido TFG por parte dos alumnos do derradeiro curso dos seus respectivos plans de estudos e dispón que o Centro aprobará unha normativa interna para a súa xestión.

En consonancia con todo o anterior, elaborouse a presente normativa interna de centro para a realización dos TFG.

CAPÍTULO I: DISPOSICIÓNS XERAIS

ARTIGO 1: OBXECTO

A presente normativa, que desenvolve o regulamento para a realización do Traballo de Fin de Grao aprobado polo Consello de Goberno da Universidade de Vigo o 17 de xullo de 2015, ten por obxecto regular a definición, titoría académica, procedemento de elaboración, presentación pública, avaliación e revisión do TFG do Grao en Dereito e do Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos.

ARTIGO 2: COMISIÓN DE TRABALLOS FIN DO GRAO DE DEREITO E DO GRAO DE RELACIÓNS LABORAIS E RECURSOS HUMANOS

1. A aplicación e interpretación desta normativa interna corresponderalle á Comisión de Traballos Fin de Grao de Dereito e de Relacións Laborais e Recursos Humanos.

2. Esta Comisión estará integrada por nove membros nomeados pola Xunta de Facultade do seguinte xeito:

- a) Decano/a ou membro do equipo decanal en quen delegue
- b) Secretario/a do Centro, quen actuará como secretario/a da Comisión¹
- c) Os Coordinadores/as dos Graos
- d) Dous profesores/as a tempo completo con docencia maioritaria, un de cada Grao, a proposta do Decanato.
- e) Dous representantes do alumnado -un de cada Grao-, propostos polos representantes estudiantís de cada respectivo Grao.
- f) Un representante do PAS proposto polo PAS.

3. Ao inicio de cada curso académico, no seu caso, renovaranse os membros da Comisión que non cumplan os requisitos para formar parte da mesma.

ARTIGO 3: DEFINICIÓN DO TFG

1. O TFG es unha materia do plano de estudos dos Graos de Dereito e de Relacións Laborais e Recursos Humanos, nos que se lles asigna unha carga equivalente a 6 Créditos ECTS.

2. O TFG é un traballo individual e orixinal, que cada estudante realizará de maneira autónoma baixo titorización docente, e debe permitirlle mostrar de forma integrada a adquisición dos contidos formativos e as competencias asociadas ao título. En ningún caso pode ser un traballo presentado con anterioridade polo/a estudante nalgunha materia de calquera titulación nesta ou noutra Facultade ou Escola, aínda que pode integrar ou desenvolver traballos feitos nas actividades doutras materias dos Graos en Dereito e de Relación Laborais e Recursos Humanos.

3. O TFG estará orientado a que o alumnado amose a capacidade de integración dos diversos contidos formativos recibidos e a adquisición das competencias vencelladas co Grao que cursa. En particular, deberá contribuir ao desenvolvemento das seguintes:

- a) Capacidade para definir a metodoloxía dun proxecto e formular un plan de traballo relacionado con un ou varios dos ámbitos de coñecemento presentes no Grao;
- b) Capacidade para realizar o traballo proxectado;
- c) Capacidade para presentar e defender publicamente o TFG.

4. A avaliación do TFG será responsabilidade dun Tribunal avaliador constituído de acordo

¹ Letra incluída na Xunta de Facultade de 9 de maio de 2012.

co establecido no artigo 7 do presente texto.

ARTIGO 4: ORIENTACIÓNS XERAIS DE TFG

1. Para poder defender o TFG o/a alumno/a debe ter aprobadas todas as restantes materias do Grao.

2. O TFG poderá elaborarse en institucións ou empresas externas da Universidade de Vigo, nos termos que se reflectan nos convenios institucionais asinados. No caso de que o TFG se elabore nunha institución externa á Universidade de Vigo, existirá a figura dunha persoa cotitora pertencente á institución ou empresa na que se realice o traballo. A persoa titora académica compartirá coa persoa cotitora as tarefas de dirección e orientación do/a estudante, e será, en calquera caso, responsable da persoa titora académica facilitar a xestión.

3. Asimesmo, o estudantado pode solicitar a realización do TFG noutra universidade española ou estranxeira que conte cun convenio de intercambio académico coa Universidade de Vigo. A Comisión de TFG, se aproba a solicitude, solicitará unha persoa titora na Universidade de destino e designará á persoa responsable do intercambio no centro como cotitora aos únicos efectos de supervisar os trámites a desenvolver na Universidade de Vigo.

Para proceder á defensa, o TFG deberá recibir previamente o informe favorable do titor/a na Universidade de destino e o visto e prace da persoa responsable do intercambio da Universidade de Vigo.

A Universidade de destino deberá enviar un documento no que conste a cualificación obtida, a data de defensa e o número de créditos do TFG.

ARTIGO 5.- AUTORÍA DO TFG

1. O TFG será elaborado de xeito individual por cada un/unha dos/as alumnos/as matriculados/as en forma e prazo nesta materia do Grao.

2. A titularidade dos dereitos de propiedade intelectual corresponderá ao autor do TFG. Poderá ser compartida co titor/a académico/a ou entidades públicas ou privadas colaboradoras de conformidade coa normativa vixente sobre a materia.

ARTIGO 6: DA TITORIZACIÓN¹

1. A titorización consistirá en supervisar e orientar o/a estudante na temática, metodoloxía, elaboración, presentación e calquera outro aspecto académico relativo ao traballo de fin de grao; así como facilitar a súa xestión, dinamizar e facilitar todo o proceso ata a presentación e a defensa do mesmo. Todos os TFG terán un/a titor/a académico.

2. As tarefas de titorización, avaliación e cualificación do traballo fin de grao, consonte ao

¹ Redacción aprobada na XF de 5 de novembro de 2012 e modificada na XF de 24 de febreiro de 2014

artigo 2.6 do regulamento para a realización do TFG aprobado polo Consello de Goberno da Universidade de Vigo o 17 de xullo de 2015, forman parte das obrigas docentes do profesorado. A Universidade de Vigo establecerá a forma do seu recoñecemento.

3. Consonte ao anterior, os/as docentes a tempo completo que teñan a docencia maioritaria neste Centro ~~deberán ofertar e~~ titorizarán preferentemente os ~~número de~~ traballos necesarios para cubrir a ~~matrícula de TFGdemanda do estudiantado matriculado no Centro~~. En todo caso, todo o persoal docente que imparta docencia no Centro poderá titorizar ~~voluntariamente~~ TFG. ~~De ser necesario, os efectos de atender o número de matriculados no TFG, a Comisión poderá requerir a todos os profesores que titoricen TFG en proporción a docencia que impartan no centro.~~

~~A Comisión, que poderá delegar no/a vicedecano/a responsable, establecerá o número mínimo de traballos que cada profesor ou profesora debe titorizar, repartindo de xeito equitativo estas tarefas.~~

Aos efectos de facilitar o cumprimento do disposto neste apartado, de forma proporcional e equitativa entre os profesores que imparten docencia no centro, a Comisión de TFG solicitará, atendendo á previsión de matrícula, ás áreas ou Departamentos, según corresponda, o número de temas por TFG, en proporción á docencia efectiva que teñan encomendada nos Graos do Centro.

A execución do disposto neste apartado poderá ser delegada pola Comisión no vicedecano/a responsable.

4. Nos casos de baixa prolongada dalgún/unha titor/a, ou da súa desvinculación coa Universidade de Vigo, a Comisión de TFG, previa consulta ca área de pertenza do/atitor/a, asignará un/unha novo/a ao alumno/a afectado/a. En todo caso os/as profesores/as da área teñen a obriga de asumir a titorización do traballo.

ARTIGO 7: TRIBUNAL AVALIADOR DO TFG

1. Ao comezo do curso correspondente a Comisión propondrá a Xunta de Facultade os Tribunais avaliadores de TFG de cada un dos Graos, que actuarán en todas as convocatorias de cada curso académico.

2. Formaranse para cada Grao 2 Tribunais. Os profesores que integren os Tribunais serán elixidos entre aqueles que sexan docentes con docencia maioritaria no Centro. Os seis primeiros profesores de cada un dos Graos que saian no sorteo actuarán como titulares e os seis segundos como suplentes. Excepcionalmente, a proposta da Comisión de Traballo de Fin de Grao, poderá facerse un sorteo para cubrir a vacante dun posto nun Tribunal que non poidera ser cuberta polo suplente por causas xustificadas.

3. Para a formación dos Tribunais quedarán excluídos, na medida do posible, aqueles profesores que tivesen formado parte dos Tribunais avaliadores nos cursos académicos precedentes.

4. Os membros dos Tribunais actuarán respectivamente como Presidente/a, Secretario/a e Vocal. Seguiranse os criterios de categoría docente e antigüidade para a determinación do Presidente/a e Secretario/a.

5. Os vicedecanos/as responsables do TFG distribuirán alfabéticamente os traballos entre os dous Tribunais de cada Grao. Excepcionalmente poderán cambiar a asignación de Tribunal cando un dos membros deste sexa titor do devandito traballo.

CAPÍTULO II: DAS PROPOSTAS TEMÁTICAS

ARTIGO 8: PRESENTACIÓN DE PROPOSTAS TEMÁTICAS¹

1. A Comisión establecerá os prazos concretos nos que as propostas de TFG deben ser presentadas no Decanato da Facultade para a súa publicidade.
2. As propostas de TFG deberán estar vencelladas ao perfil da titulación para a que se propoñen. Cada proposta temática deberá ir acompañada dunha breve exposición dos motivos que acreditan o interese e viabilidade do TFG proposto. As propostas presentaranse no modelo que figura no Anexo I.
3. Rematado o prazo para a presentación de solicitudes, as propostas presentadas serán estudias pola Comisión de TFG que decidirá sobre a admisión de cada proposta. Necesariamente, deberá motivar as exclusións e, no seu caso, abrir un novo prazo para a presentación de novas propostas.

ARTIGO 9: ASIGNACIÓN PROXECTO E TITOR/A ACADÉMICO/A

1. Calquera conflito na titorización dos TFG, tanto na asignación do titor/a ou do alumnado, como na asignación de proposta temática, será analizado e resolto no prazo máximo de dez días tendo en conta as circunstancias de cada caso pola Comisión de Traballos Fin de Grao.
2. As devanditas asignacións de titor/a e proposta temática terán unha validez de un curso académico. Unha vez transcorrido dito curso deberá realizarse un novo proceso de asignación de titor/a e de proposta temática, excepto para a convocatoria de fin de carreira do alumnado matriculado no curso anterior.

CAPÍTULO III: DA PRESENTACIÓN PÚBLICA E AVALIACIÓN DOS TFG

ARTIGO 10: SOLICITUDE DE PRESENTACIÓN PÚBLICA DO TFG

1. A presentación pública e avaliación do TFG farase no correspondente período de exames do curso académico no que o/a alumno/a está matriculado.

Cada curso académico haberá cinco convocatorias. Unha convocatoria será a de fin de

¹ Redacción aprobada na XF de 5 de novembro de 2012

carreira; outra fisaraxe nunha data posterior a finalización do primeiro cuatrimestre; outra convocatoria na metade do segundo cuatrimestre e, finalmente, xuño e xullo.

2. O alumno/a solicitará, co visto e praxe do seu respectivo titor/a académico, a presentación e avaliación do TFG no prazo que con antelación suficiente respecto de cada convocatoria aprrobe e publique a Comisión de TFG.

3. Excepcionalmente, consonte dispón o artigo 7.4 do regulamento para a realización do TFG aprobado polo Consello de Goberno da Universidade de Vigo o 17 de xullo de 2015, a Comisión de TFG, poderá autorizar a defensa sen o preceptivo informe favorable da persoa titor tras a petición formal e motivada do/a estudante.

4. Feita a tramitación electrónica, a solicitude de presentación do TFG presentarase no Decanato, dirixida á Comisión.

A solicitude, xunto coa certificación académica de estudos, deberá ir acompañada da versión en papel do TFG co visto e praxe do/a titor/a académico/a e, ademais, enviárase por correo electrónico á dirección do Decanato unha versión do TFG en pdf. No pdf constará o NIF, nome e apelidos, título do traballo e curso académico. Ademais, no texto do correo electrónico dirixido ao decanato co pdf adxunto o/a alumno/a fará constar todos os devanditos datos.

5. A efectos de avaliación, o titor/a académico emitirá un informe no que valorará e cualificará o labor realizado polo alumno/a durante o período de elaboración do TFG. Este informe acompañará a documentación referida no punto 3.

6. Os vicedecanos/as responsables do TFG verificarán o cumprimento polos estudantes dos requisitos para a defensa do traballo.

ARTIGO 11: ACTO DE PRESENTACIÓN PÚBLICA DO TFG

1. O acto de presentación será realizado polo/a alumno/a en sesión pública na data e hora asignadas.

2. O/A alumno/a exporá nun tempo máximo de quince minutos un resumo do TFG e dos principais resultados e conclusións acadadas. Posteriormente, sen superar os trinta minutos, os membros do Tribunal avaliador realizarán as observacións e consideracións oportunas.

3. A Comisión de TFG, con carácter excepcional tras a petición formal e motivada polo/a estudante e a persoa titor ou a titora, poderá autorizar a defensa a distancia de xeito virtual, sempre cando concorran as condicións técnicas, administrativas e económicas que permitan a súa viabilidade.

ARTIGO 12: AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN DO TFG

1. Celebrado o acto de presentación pública do TFG, o Tribunal avaliador deliberará sobre a cualificación tomando en consideración o informe emitido polo/a titor/a académico/a, a calidade do contido do TFG, así como a propia exposición, en particular, a claridade

expositiva e a capacidade de debate e defensa argumental do/a alumno/a. Na avaliación aplicaranse os seguintes criterios¹:

- 1.- Informes dos titores: Ata 3 puntos
 - 2.- Calidade do contido: Ata 5 puntos
 - a. Metodoloxía: máx. 2
 - b. Calidade da redacción: máx. 1
 - c. Conclusións: máx. 2
 - 3.- Exposición: Ata 2 puntos
 - a. Claridade expositiva: máx. 1
 - b. Capacidade de debate e defensa argumental: máx. 1
- Aos efectos da ponderación do apartado 1 o titor deberá emitir unha puntuación numérica sobre base 10.

2. A cualificación final será a resultante da media aritmética das notas atribuídas por cada un dos membros do Tribunal avaliador.

3. Consonte dispón o artigo 8.5 do regulamento para a realización do TFG aprobado polo Consello de Goberno da Universidade de Vigo o 17 de xullo de 2015, as persoas titoras poderán estar presentes con dereito a voz no acto de defensa e nas deliberacións do tribunal de avaliación.

4. Ao remate da avaliación e cualificación da totalidade do TFG, o Tribunal avaliador poderá conceder a mención de matrícula de honra de conformidade coa normativa vixente na Universidade de Vigo.

5. No caso de que o TFG non acade a cualificación mínima de aprobado (5), o Tribunal deberá indicar aqueles aspectos susceptibles de corrección e mellora para conquistar a devandita cualificación.

6. No anterior suposto, o alumno/a poderá presentar novamente o TFG á consideración do Tribunal avaliador noutra convocatoria do mesmo curso académico.

ARTIGO 13: REVISIÓN DE CUALIFICACIÓN DO TFG

1. No prazo de ventidouro horas computadas dende a notificación o publicación da cualificación, o/a alumno/a poderá solicitar a súa revisión.

2. Na solicitude de revisión deberán constar, expresa e motivadamente, os aspectos concretos do TFG que fundamentan a discrepancia coa cualificación outorgada.

3. No prazo de ventidouro horas dende a finalización do prazo previsto no apartado 1, o Tribunal avaliador resolverá motivadamente.

ARTIGO 14: ARQUIVO DE TFG

Os TFG que obtivesen a cualificación mínima de aprobado (5) integrarán un arquivo de TFG en formato dixital baixo a custodia da Facultade de Ciencias Xurídicas de do Traballo.

¹ Criterios de avaliación aprobados na XF de 8 de xullo de 2013.

DISPOSICIÓN FINAL PRIMEIRA.- Esta normativa se completa cos anexos engadidos a mesma numerados I (a), I (b) e II.

DISPOSICIÓN FINAL SEGUNDA.- Esta normativa interna entrará en vigor ao día seguinte da súa aprobación pola Xunta de Facultade.

Anexo I (a)

**FORMULARIO DE PROPOSTAS TEMÁTICAS PARA A TITORIZACIÓN DE TFG
DO
GRADO EN RELACIONES LABORAIS E RECURSOS HUMANOS
CURSO ACADÉMICO**

PROF./A. TITOR/A	
PROPOSTA TEMÁTICA	
TÍTULO	
BREVE DESCRICIÓN (ORIENTACIÓN, OBXECTIVOS, METODOLOXÍA, ETC.)	

PROF./A. TITOR/A	
PROPOSTA TEMÁTICA	
TÍTULO	
BREVE DESCRICIÓN (ORIENTACIÓN, OBXECTIVOS, METODOLOXÍA, ETC.)	

PROF./A. TITOR/A	
PROPOSTA TEMÁTICA	
TÍTULO	
BREVE DESCRICIÓN (ORIENTACIÓN, OBXECTIVOS, METODOLOXÍA, ETC.)	

PROF./A. TITOR/A	
PROPOSTA TEMÁTICA	
TÍTULO	
BREVE DESCRICIÓN (ORIENTACIÓN, OBXECTIVOS, METODOLOXÍA, ETC.)	

**Á COMISIÓN ESPECÍFICA DE TRABALLOS FIN DE GRAO
(GRADO EN RELACIONES LABORAIS E RECURSOS HUMANOS)**

Anexo I (b)

**FORMULARIO DE PROPOSTAS TEMÁTICAS PARA A TITORIZACIÓN DE TFG
DO
GRAO EN DEREITO
CURSO ACADÉMICO.....**

PROF./A. TITOR/A	
PROPOSTA TEMÁTICA	
TÍTULO	
BREVE DESCRICIÓN (ORIENTACIÓN, OBJECTIVOS, METODOLOXÍA, ETC.)	

PROF./A. TITOR/A	
PROPOSTA TEMÁTICA	
TÍTULO	
BREVE DESCRICIÓN (ORIENTACIÓN, OBJECTIVOS, METODOLOXÍA, ETC.)	

PROF./A. TITOR/A	
PROPOSTA TEMÁTICA	
TÍTULO	
BREVE DESCRICIÓN (ORIENTACIÓN, OBJECTIVOS, METODOLOXÍA, ETC.)	

PROF./A. TITOR/A	
PROPOSTA TEMÁTICA	
TÍTULO	
BREVE DESCRICIÓN (ORIENTACIÓN, OBJECTIVOS, METODOLOXÍA, ETC.)	

**Á COMISIÓN ESPECÍFICA DE TRABALLOS FIN DE GRAO
(GRADO EN DEREITO)**

Anexo II

NORMAS PARA A ELABORACIÓN DOS TFG

I. LÍNGUA DOS TRABALLOS

Os TFG poderán presentarse e defenderse en galego, castelán ou calquera outra lingua que contemple a memoria das titulacións. A redacción dos TFG debe respectar o emprego dunha linguaxe inclusiva.

II. ORIXINALIDADE E CARÁCTER INÉDITO DOS TFG

Os TFG serán necesariamente traballos orixinais e inéditos.

IV. CARÁCTER CIENTÍFICO DOS TRABALLOS

Os TFG que se presenten deberán conter necesariamente o plantexamento do tema, o seu desenrolo e as conclusións obtidas.

Os TFG irán precedidos de tres apartados previos:

- a) Un resumo.
- b) O elenco de palabras clave do estudo.
- c) Un Sumario global ou índice que recolla a totalidade de epígrafes do TFG.

As conclusións deben quedar debidamente destacadas.

V. EXTENSIÓN E FORMATO DOS TRABALLOS

Os traballos terán una extensión comprendida entre as 30 e 50 páxinas encanutilladas. Deberán remitirse en letra Times New Roman tamaño 12 e terá interlineado de 1,5. As notas ao pé de páxina terán tamaño 10 da mesma letra e interlineado sinxelo (1,0).

Márxenes do documento:

- Marxe superior: 2,5 cm
- Marxe inferior: 2,5 cm
- Marxe dereito: 2,5 cm
- Marxe esquerdo: 2,5 cm

A presentación en papel deberá conter unha portada na que conste: título do traballo, autor, titor, curso académico e titulación. A fin de evitar costes innecesarios, se presentará encanutillada.

¹ Redacción aprobada na XF do 24 de febreiro de 2014

VI. CITA DE REFERENCIAS BIBLIOGRÁFICAS

As regras de presentación das citas e referencias que a continuación se recollen siguen as pautas máis comúns ás que se adaptan as investigacións xurídicas. Ofrécese como indicativas especialmente para este eido, e por tanto, preséntanse sen perxuizo de que se o TFG elaborado tivese unha maior vinculación con outra rama da ciencia (economía, socioloxía ou psicoloxía, principalmente), poida estar adaptado á metodoloxía propia da mesma.

PAUTAS METODOLÓXICAS

A primeira vez que unha obra sexa citada farase unha cita completa da mesma en nota ao pé, con arreglo aos seguintes formatos:

Identificación do autor o autores: apelido (ou, apelidos) e inicial do nome del autor, en maiúsculas ou versalitas, separados por unha coma e rematado con un punto. Exemplo: RODRÍGUEZ, M.; FOUZ GUTIÁN, B. (A separación entre autores farase con punto e coma).

A continuación haberá de diferenciarse según o tipo de traballo citado:

- **Libro:** título del libro en cursiva, seguido do número de edición (se hai máis de unha), editorial, localidade de edición e ano da mesma.

Exemplo: RAMOS MARVELOS, P.; *Incidencia de la protección del medio ambiente en el uso del suelo*, Bosch, Barcelona, 2011.

A separación entre o nome do autor e o título farase a través de punto e coma, e a separación do resto de indicacións referidas a través de comas.

- **Artigo en publicación periódica (revista):** título do artigo entre comillas, título da revista en cursiva –se a revista é coñecida comúnmente con algún acrónimo, éste tamén haberá de indicarse–, ano de edición, páxina inicial e final do artigo, ou páxina concreta do artigo no que consta o se trata o que se está a comentar.

Exemplo 1: RAMOS MARVELOS, P.; “Problemas derivados de la aplicación inmediata de la evaluación ambiental estratégica a los instrumentos de planeamiento urbanístico”, *Revista de Derecho Ambiental (RDA)*, nº 17, 2011, págs. 89-112.

Exemplo 2: RAMOS MARVELOS, P.; “Problemas derivados de la aplicación inmediata de la evaluación ambiental estratégica a los instrumentos de planeamiento urbanístico”, *Revista de Derecho Ambiental (RDA)*, nº 17, 2011, pág. 98..

- **Capítulo en colección de escritos de varios autores:** título do capítulo ou aportación escrita entre comillas, título da obra colectiva en cursiva, mención –de ser o caso– do nome do coordinador, director ou editor da obra conxunta, e, a continuación, mención da localidade e do ano de edición, páxina inicial e final do capítulo, ou páxina concreta no que consta o se trata o que se está a comentar.

Exemplo 1: RAMOS MARVELOS, F.; “La firma electrónica”, *Derecho y nuevas tecnologías*, (Dir. SERRA DOMÍNGUEZ, M.), Paitur, Madrid, 2011, págs. 30-65

Exemplo 2: RAMOS MARVELO, F.; “La firma electrónica”, *Derecho y nuevas tecnologías*, (Dir. SERRA DOMÍNGUEZ, M.), Paitur, Madrid, 2011, pág. 47.

- **Obra en co-autoría:** os autores serán mencionados pola orden en que figuren no libro, artigo u outro tipo de escrito.

Exemplo: RODRÍGUEZ, M.; FOUZ GUTIÁN, B.; JUÁREZ TERRIOR, A.; E; *El turismo en el siglo XIX*, Paitur, Madrid, 2004.

As posteriores citas da mesma obra serán abreviadas, mencionándose, únicamente, o apelido (ou apelidos, de selo caso), do autor ou autores, e unha abreviatura do título da obra, seguida de tres puntos suspensivos entre paréntesis e da indicación “*opus cit.*,” (obra xa citada).

Exemplo: RAMOS MARVELO, J.; “Problemas derivados de la aplicación, (...), *opus cit.*, pág. 35.

Modo de indicar as páxinas da obra ás que se refire a cita: farase coa abreviatura “pag.” ou “págs.”. dependendo se se quere aludir a una ou máis páxinas.

Cita de documentos oficiais de organismos recoñecidos: empregárase o modo de cita oficial dos mesmos.

Cita de traballos localizables en páxinas web: Se a cita é de carácter xeral colocárase o *home page* e se é de carácter especial deberá colocarse en primeiro lugar, a referencia ao traballo que se quere referir e a dirección do *link* onde aparece a información, “*home page*”. Deberase indicar tamén a última data da consulta, dado que a información das páxinas web cambia a menudo ou, incluso, desaparece.

Exemplo:

- a) Cita de carácter xeral:

www.mfom.es

- b) Cita de carácter especial:

RAMOS MARVELO, P.; “Problemas derivados de la aplicación inmediata de la evaluación ambiental estratégica a los instrumentos de planeamiento urbanístico”, *Revista de Derecho Ambiental (RDA)*, <http://webs.xacobeia.mx/papers.pdf>, (19/01/2012)

VII. BIBLIOGRAFÍA E NOTAS A PÉ

Nos TFG debe incluírse un epígrafe final no que se recolla toda a bibliografía, ordenada alfabéticamente, consultada para a súa elaboración

As notas a pé que irán incluídas ao longo do texto, segundo se vaian precisando, e non ao final do traballo.